

[Stegger Nielsen.]

for mit parti er nogle medlemmer, som måske er noget ængstelige vedrørende disse forhold, og jeg skal samtidig udtale håbet om, at forslaget, når det vedtages her på rigsdagen, vil komme til at tjene sit formål: at gavne den kristne kirke og menighederne i Danmark.

Krarup: Jeg undrer mig over og kan ikke forstå, at medlemmer af rigsdagen, der ikke til daglig er interesseret i det kirkelige liv, alligevel meget gerne udtaler sig med stor sikkerhed om folkekirkens forhold, når disse er til forhandling her på rigsdagen. Jeg husker, at en rigsdagskollega for nogle år siden i en tilfældig bemærkning sagde til mig: „Ja, Krarup, kirken har udspillet sin rolle, ingen regner mere med den“, og efter denne åbenhjertige, noget overlegne og i virkeligheden noget spottende eller drilagtige udtalelse var vedkommende en af de ivrigste deltagere i debatten, da et folkekirkeligt forslag blev behandlet her i rigsdagen. Det finder jeg usømmeligt. Jeg siger ikke dette med personligt sigte, men fordi det principielle heri er af interesse for mig, og jeg har egentlig lyst til at tilføje, selvom man ikke skal blande sig i andre folks sager, at jeg finder det beklageligt, at man ovre i det andet høje ting, når man vælger ordførere ved behandlingen af folkekirkelige forslag, i to af de store partier vælger ordførere, der ikke kan føle sig solidariske med folkekirken, fordi de er medlemmer af independentiske eller, hvad skal jeg sige, isolerede menighedskredse i Danmark og derfor naturligt savner syn for helhedens betydning, skønt netop helheden er af stor vigtighed for en folkekirkes liv og for dens naturlige tilhørsforhold til beslægtede folkekirker i udlandet.

Jeg gad vide, hvornår Danmark vil følge Finlands eksempel. I det korte spand af år, i hvilke Finland levede sit eget liv, mellem 1918 og vinterkrigen, fik den finske stat ordnet sit forhold til den finske folkekirke, så denne fik en betryggende ordning med hensyn til alt, hvad der angår dens indre liv. Der blev ved lov indført kirkestævne, kirkeråd, svarende til vore menighedsråd, domkapitel og et kirkemøde, som stiller forslag til rigsdagen om forhold, der vedrører folkekirkens anliggender, hvorefter disse gennemføres som love i rigsdagen. Og så føjes der den ting til: rigsdagsmænd, der ikke tilhører kirken, har ikke stemmeret i kirkelige sager. Således burde det også være i den danske rigsdag, og således kunne det være, hvis rigsdagen havde vist storsind og frisind nok

til at vedtage det lovforslag, der blev fremsat i folketinget den 4. november 1948 af nogle af mit partis medlemmer dér. Hvis det var således, ville folkekirkens forhold blive behandlet som det, de er, og som de fortjener det, og ikke som partipolitiske sager.

Det er i virkeligheden at stille sagen fuldkommen på hovedet, at en bekendelsesløs rigsdag optræder som folkekirkens synode. Hvis man går tilbage i historien, finder man, at den enevældige konge efter kongeloven af 1660 havde et kristeligt kald og ansvar som øvrighed. Der står derom udtrykkelig i kongeloven, at kongen er forpligtet til „vædeligen at håndhæve kirkens bekendelse“. Et udtryk for dette kongens ansvar har vi i Christian den Sjettes brev til sin fætter grev Stolberg, hvori han skriver: „Det er min kongelige pligt, at evangeliet når alle“. Men grundloven af 1849 brød hermed. Nu fik vi religionsfrihed, nu var det ikke mere enevælden, den på kristendom forpligtede enevælde, men en bekendelsesløs rigsdag, der skulle råde og som lovgiver fastsætte regler uden at tage hensyn til, hvad folkekirken ønsker, og dette gælder beklagelsesvis både for indre og ydre forhold i folkekirkens liv. Da f. eks. spørgsmålet om kvinders adgang til ordination sidst rejstes — og det er da i høj grad et indre spørgsmål —, blev kirken spurgt gennem dens biskopper, der med et overvældende flertal, 7 mod 2, sagde nej. Menighedsrådene, lægfolket i folkekirken, spurgte man ikke, de var to gange tidligere blevet spurgt og havde sagt nej, og på trods af kirkens ønsker gennemtvang den danske rigsdag denne for en evangelisk folkekirke enestående ordning.

Da det lovforslag, der er til behandling her i dag, blev fremsat i folketinget den 15. oktober i fjor, var der i dette en ny § 35, der gav kirkeministeren større indflydelse på besættelsen af præsteembeder. Et sådant forslag har været savnet og efterlyst; det blev anbefalet af præsteforeningen; det blev anbefalet af Landsforeningen for Menighedsråd, men til trods for, at folkekirken altså ønsker en sådan lovændring, nægtede folketinget at gennemføre den. Man må herefter nok have lov at spørge: Hvornår må den danske folkekirke blive herre i sit eget hus? Spørgsmålet trænger sig på, og det må finde en løsning snart, ellers trues folkekirken af opløsning. Der er ting, der tyder derpå. Jeg tænker f. eks. på, at det er jo ikke lang tid siden, bestyrrelsen for Kirkelig Forening for Indre Mission i Danmark udsendte en offentlig erklæring angående foreningens stilling til kvindelige præster. Jeg siger åbent,